

Landsarbejdsrådets forslag

Landsarbejdsrådet drøfter løbende flaskehals-situationen – herunder værktøjer til begrænsning af flaskehalsproblemer. Landsarbejdsrådet har i november 1996 stillet en række forslag til flaskehalsforebyggende initiativer – blandt andet omkring geografisk mobilitet, praktikpladsformidling og voksenerhvervsuddannelsesområdet – samt udarbejdet et idékatalog til de regionale arbejdsmarkedsråd over instrumenter i flaskehalsindsatsen. Der er allerede initiativer i gang på flere af disse områder.

Landsarbejdsrådets forslag fremgår af bilag 2.

Landsarbejdsrådet har i øvrigt taget initiativ til, at der i foråret 1997 afholdes en konference om redskaber og indsatsområder i arbejdsmarkedspolitikken med henblik på at sikre en konstruktiv indsats til forebyggelse af mulige flaskehalse.

5. Flaskehalsindsatsen udenfor Arbejdsministeriets område

Udviklingen på arbejdsmarkedet og muligheden for bekæmpelse af flaskehalse er langt fra afhængig af arbejdsmarkedspolitikken alene. Andre politikområder har ligeledes stor indflydelse, og det er derfor vigtigt, at hensynet til en stabil udvikling på arbejdsmarkedet løbende inddrages i overvejelser om initiativer på andre områder.

Flaskehalsindsatsen og forbedringen af strukturerne på arbejdsmarkedet skal først og fremmest ses i sammenhæng med den generelle økonomiske politik og finanspolitikken. Denne stabilitetsorienterede økonomiske politik sigter mod at kombinere en stabil og bæredygtig økonomisk vækst med fortsat lav inflation, overskud på betalingsbalancen og en gradvis nedbringelse af den offentlige gæld. Finanslovsaftalen for 1997 sikrer balancen på de offentlige budgetter og bidrager til en fortsat stabil økonomisk udvikling.

Uddannelsesområdet spiller en meget vigtig rolle i forhold til arbejdsmarkedet. Det er helt afgørende, at såvel uddannelseskapa-citeten som uddannelsesoptaget er tilstrækkeligt i forhold til at imødekomme virksomhedernes efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft, og at uddannelsernes opbygning understøtter den faglige mobilitet – både på kort og lidt længere sigt. I forhold til mangelsituationen for visse uddannede faggrupper på det offentlige arbejdsmarked har de uddannelsesansvarlige myndigheder et medansvar for at sikre en tilstrækkelig

dimensionering af uddannelseskapa-citeten inden for de pågældende områder.

I lyset af risikoen for problemer på især det faglærte område er det særlig vigtigt, at indsatsen på erhvervsuddannelsesområdet koordineres med det arbejdsmarkedspolitiske behov, og at udviklingen på udsatte fagområder følges tæt. Det er endvidere en forudsætning, at der er det tilstrækkelige antal praktikpladser til rådighed. Arbejdsgiverne har her et ansvar for selv at medvirke til at forebygge mulige flaskehalsproblemer.

I en højkonjunktur er bygge- og anlægssektoren traditionelt et af de områder, hvor problemer med arbejdskraftmangel viser sig først, og der er i visse AF-regioner en tendens til mangel på arbejdskraft indenfor dette område. Der foregår derfor en skærpet overvågning af udviklingen i bygge- og anlægssektoren.

I Boligministeriet overvåges aktiviteten meget nøje, og alle statslige byggeprojekter til en udgift på over 10 mio. kr. skal forinden iværksættelse godkendes i Boligministeriet. I øjeblikket gives der som udgangspunkt tilladelse til udbud af anlægsarbejder uden væsentligt indhold af faglært arbejdskraft, mens egentlige byggearbejder udskydes, indtil risikoen for flaskehalse er reduceret.

Der er et stort behov for en afbalanceret udvikling i bygge- og anlægssektoren, og at man i den konkrete tilrettelæggelse af bygge- og anlægsaktiviteter, i såvel den offentlige som den private sektor, inddrager hensynet til arbejdsmarkedet og risikoen for flaskehalse. Finansministeriet har opfordret kommunerne til at være tilbageholdende med bygge- og anlægsarbejder i regioner med mangel på arbejdskraft.

I en periode med risiko for arbejdskraftmangel er der ekstra behov for stor geografisk mobilitet – særligt når ledighedsniveauet er skævt fordelt mellem regioner. AF har redskaber med henblik på at fremme den geografiske mobilitet – herunder tværregional formidling og den fleksibilitetsfremmende ydelse, men disse redskaber kan ikke stå alene.

Nogle af de faktorer, der typisk kan spille ind på arbejdskraftens geografiske mobilitet er for eksempel boligforhold, skatte- og fradragsregler samt forhold på børneinstitutions- og transportområdet.

På boligområdet vil mobiliteten for eksempel familier med ejerbolig være afhængig af prisudviklingen og omkostningerne ved at skifte bolig. På skatteområdet kan for eksempel fra-